

Sundhedsudvalget
§ 71-tilsynet

Dato: 27-11-2023
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh.: Anne Decker Andersen
Koordineret med:
Sagsnr.: 2023 - 1641
Dok. nr.: 44103

Offentliggørelse af monitorering af tvang i psykiatrien for perioden 1. juli 2022 til 30. juni 2023

./.

Til Folketingets Sundhedsudvalgs og §71-udvalgets orientering fremsendes hermed Sundhedsstyrelsens "Monitorering af tvang i psykiatrien – opgørelse for perioden 1. juli 2022 til 30. juni 2023", samt en særskilt opgørelse af Sundhedsdatastyrelsens tal over tvangsindlæggelser og tvangsforanstaltninger.

Til monitoreringsrapporten for 2022/2023 vedlægges desuden:

- Bilag 1: Bilagsrapport med tabeller
- Bilag 2: Notat til monitorering af tvang i psykiatrien
- Bilag 3: Oversigt over tvangsformer
- Bilag 4: Dokumentation af indikatorer for tvang i psykiatrien
- Bilag 5: Baggrundsoplysninger

Tallene offentliggøres på esundhed.dk.

Sundhedsstyrelsen forventer at offentliggøre monitoreringsrapporten for perioden 1. juli 2022 - 30. juni 2023 den 20. november 2023.

Om monitorering af udviklingen i anvendelsen af tvang i psykiatrien

Der blev i foråret 2014 indgået en politisk aftale med Danske Regioner om at nå målsætningen om en halvering af tvangsanvendelsen i psykiatrien i 2020. Efterfølgende blev der indgået partnerskabsaftaler med hver enkelt region som led i at nedbringe anvendelsen af tvang og for at sikre patienter med psykiske lidelser en behandling af høj kvalitet.

Endvidere har Sundhedsdatastyrelsen sammen med regionerne og Sundhedsstyrelsen udviklet en national model til monitorering af anvendelsen af tvang. Monitoreringen offentliggøres halvårligt, og kommenteres af Sundhedsstyrelsen. Udviklingen følges og drøftes i Task Force for Psykiatriområdet. Selvom de politiske målsætninger for perioden 2014-2020 er udløbet, fortsætter det hidtidige monitoreringsset-up. Når der er aftalt en ny målsætning for at nedbringe anvendelsen af tvang, tilpasses monitoreringsmodellen i overensstemmelse hermed mhp. fortsat monitorering.

Ambitionerne for det fremadrettede arbejde med nedbringelse af tvang i psykiatrien var et fokus i Sundhedsstyrelsens Fagligt oplæg til en 10-årsplan: Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser. I den politiske aftale om et løft af psykiatrien 2024, som blev indgået den 15. november 2023 har jeg fået mandat til at indgå et nyt partnerskab med Danske Regioners Formandskab og KL om forhandle om en ny målsætning for nedbringelse af tvang i psykiatrien frem mod

2030 på op mod 40 pct. og ikke under 30 pct. for tvangsformerne bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang, og med et særligt fokus på børn og unge. Den politiske proces herfor forventes afsluttet primo 2024.

Om monitoreringsrapporten for perioden 1. juni 2022 - 30. juli 2023

Den nye monitoreringsrapport er den sjette rapport i den mellemliggende periode.

Overordnet viser den nye monitoreringsrapport bl.a. følgende udvikling:

- at andelen af patienter, der bæltefikseres af antal indlagte er faldet fra 4,5 pct. i 2021/2022 til 4,4 pct. i 2022/2023. Siden baseline (2011-2013) er der sket et fald fra 7,8 pct.
- at antallet af patienter der bæltefikseres er steget fra 1.153 i 2021/2022 til 1.161 i 2022/2023. Siden baseline (2011-2013) er der sket et fald fra 2.035, svarende til ca. 43 pct.
- at antallet af personer, der fastholdes er faldet fra 1.069 i 2021/2022 til 1.052 i 2022/2023. Siden baseline (2011-2013) er der sket en stigning fra 927.
- at antallet af patienter, der får akut beroligende medicin med tvang er steget fra 2.284 i 2021/2022 til 2.347 i 2022/2023. Siden baseline (2011-2013) er der sket en stigning fra 2.043
- at antallet af voksne, der tvangsindlægges er steget fra 3.055 i 2021/2022 til 3.118 i 2022/2023. Siden baseline (2011-2013) er der sket en stigning fra 2.871.
- at antallet af børn og unge, der tvangsindlægges er steget fra 170 i 2021/2022 til 185 i 2022/2023. Siden baseline (2015/2016) er der sket en stigning fra 133.

For en nærmere uddybning af udviklingen i anvendelsen af tvang i psykiatrien henvises til den vedlagte rapport inkl. bilag 1.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde